

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Управління експортно-імпортними операціями

Шифр та назва спеціальності
073 – Менеджмент

Інститут
ННІ Економіки, Менеджменту та
Міжнародного бізнесу

Освітня програма
Міжнародний бізнес

Кафедра
Менеджменту (204)

Рівень освіти
Бакалавр

Тип дисципліни
Обов'язкова освітня компонента. Спеціальна
(фахова) підготовка

Семестр
4

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Чайкова Олена Ігорівна

Olena.Chaikova@khpi.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту НТУ «ХПІ»

Стаж роботи - 20 років. Автор понад 60 наукових і навчально-методичних праць, у тому числі підручників. Викладач курсів: «Міжнародний бізнес», «Управління експортно-імпортними операціями», «Проектний аналіз та бізнес-планування»

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на вивчення організації та управління експортно-імпортними операціями, отримання комплексного практичного розуміння того, що потрібно зробити компанії, щоб розпочати експорт чи імпорт; прийняття управлінських рішень на основі світового досвіду ведення бізнесу; розробку стратегії виходу на зовнішні ринки, аналізу ефективності зовнішньоторговельних операцій, а також розвитку умінь ефективного ділового спілкування та встановлення взаємовигідних партнерських відносин з іноземними контрагентами.

Мета та цілі дисципліни

Метою дисципліни є формування сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань з управління експортно-імпортними операціями; засвоєння теоретичних положень та оволодіння необхідними практичними навичками, які спрямовані на підвищення ефективності управлінської діяльності на підприємстві.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік

Компетентності

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК14 Здатність працювати у міжнародному контексті.

СК 02 Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК05. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту

СК08. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

СК 11 Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК 16 Здатність координувати експортні та імпорتنі операції міжнародної фірми, оцінювати їх ефективність, враховуючи особливості митного регулювання.

Результати навчання

ПР 4 Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень

ПР 6 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень

ПР 7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПР 11 Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації

ПР18. Демонструвати навички координації експортних та імпорتنих операцій міжнародної фірми, вміння оцінювати їх ефективність, враховуючи особливості митного регулювання

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 48 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: Міжнародний бізнес

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Інтерактивні лекції з презентаціями на платформі Teams MOOffice 365. Практичні заняття проводяться в інтерактивній формі з використанням мультимедійних та інформаційних технологій. Передбачена групова робота, ігрове проектування. Навчальні матеріали доступні студентам через Microsoft Teams, OneNote та OneDrive.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Теоретичні та правові основи здійснення операцій з експорту та імпорту

Лекція 1. Поняття та характеристика експорту та імпорту.

Лекція 2. Сутність сучасних експортних та імпорتنих операцій.

Тема 2. Міжнародна торгівля товарами

Лекція 3. Поняття міжнародної торгівлі товарами: основи, тенденції та структура.

Лекція 4. Регулювання міжнародної торгівлі товарами: інструменти, механізми, організації.

Тема 3. Міжнародна торгівля послугами

Лекція 5. Поняття «послуги» та торгівля послугами в зовнішньоекономічній діяльності.

Лекція 6. Світовий ринок послуг: сучасний стан розвитку та перспективи.

Тема 4. Основи та характеристика експортно-імпорتنих операцій

Лекція 7. Особливості проведення експортної та імпорتنі діяльності.

Лекція 8. Основні та допоміжні операції у зовнішньоекономічній діяльності.

Тема 5. Організація і техніка проведення експортно-імпорتنих операцій

Лекція 9. Порядок і основні етапи підготовки, організації й здійснення експортно-імпорتنих операцій.

Лекція 10. Встановлення контактів з діловими партнерами
Тема 6. Ділове спілкування та протокол при налагоджуванні стосунків з контрагентами
Лекція 11. Національні особливості ділових партнерів.
Лекція 12. Особливості ділового протоколу в міжнародному бізнесі.
Тема 7. Здійснення експортно-імпортних операцій.
Лекція 13. Характеристика зовнішньоекономічних угод.
Лекція 14. Структура і зміст договорів (контрактів) купівлі-продажу товарів.
Тема 8. Аналіз та оцінка ефективності експортно-імпортних операцій
Лекція 15. Аналіз ефективності експортно-імпортних операцій.
Лекція 16. Коефіцієнти ефективності імпортних та експортних операцій.

Теми практичних занять

Тема 1. Теоретичні та правові основи здійснення операцій з експорту та імпорту Практичне заняття 1. Характеристика експорту та імпорту. Проблеми та перспективи розвитку експортно-імпортних відносин в Україні. Динаміка експорту та імпорту.
Тема 2. Міжнародна торгівля товарами Практичне заняття 2. Товарна та географічна структура світової торгівлі. Особливості регулювання експортно-імпортних операцій. Зовнішня торгівля товарами підприємств України
Тема 3. Міжнародна торгівля послугами Практичне заняття 3. Класифікація та особливості надання послуг у міжнародній торгівлі. Зовнішня торгівля послугами підприємств України.
Тема 4. Основи та характеристика експортно-імпортних операцій. Практичне заняття 4. Визначення коду товару згідно УКТ ЗЕД та Гармонізованої системи опису та кодування товарів. Прямий і непрямий експорт та імпорт. Характеристика основних торговельно-посередницьких операцій. Види посередників та їх роль у міжнародному бізнесі.
Тема 5. Організація і техніка проведення експортно-імпортних операцій Практичне заняття 5. Етапи підготовки та здійснення експортно-імпортних операцій за ініціативою експортера та імпортера.
Тема 6. Ділове спілкування та протокол при налагоджуванні стосунків з контрагентами Практичне заняття 6. Форми та особливості ділового спілкування. Основні етапи і тактичні прийоми переговорів. Встановлення робочих відносин з партнером.
Тема 7. Здійснення експортно-імпортних операцій. Практичне заняття 7. Міжнародні умови поставки товару Incoterms 2010. Ціноутворення в міжнародній торгівлі.
Тема 8. Аналіз та оцінка ефективності експортно-імпортних операцій Практичне заняття 8. Собівартість товару. Оцінка ефективності імпортних та експортних операцій.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні заняття не передбачені.

Самостійна робота

Самостійна робота студентів передбачає опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, які передбачено для самостійного опрацювання; підготовку до виступу на практичному занятті; підготовку до семестрового контролю. Дисципліна передбачає підготовку розрахункового завдання

Література та навчальні матеріали

1. Гільмермо К. Хименес Посібник МТП з експортно-імпортних операцій. Глобальні стандарти та стратегії бізнесу. Київ : ТОВ «Консалтингова компанія «АЛЛЕГО», 5-те видання, 2023. 272 с.
2. Чурсіна Л. А. Світовий ринок товарів та послуг : навч. посіб. / Чурсіна Л. А., Кузьміна Т. О., Коб'яков С. М. Херсон : Вишемирський В. С. : ХНТУ, 2019. 339 с.
3. Павленко І.І. Міжнародна торгівля та інвестиції. К. : Центр учбової літератури, 2024. 256.
4. Козак Ю.Г. Міжнародна торгівля. – Київ, Катівце, Краков, 2020. – 130 с.
5. Сітак, І., Ширяєва, Н., Чайкова, О. (2023). Сучасний стан та шляхи відновлення економіки України. Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки), (2), 67–72.

6. ICC Guide to export/import global business standards & strategies (5th ed.). International chamber of commerce. Тапа бланда, 2019.
7. Charles Hill, G. Tomas M. Hult Global Business Today. McGraw-Hill Education; 10 edition. 2017. 560p.
8. Rajiv S. A Professional's Guide to International Trade Operations, Bills of Lading and Payment Methods: For Export-Import, International Logistics, Forwarding, Trade Finance, Global Sourcing, SCM professionals. International Logistics. 2023. 155 p.
9. Pierre A. David International Logistics: the Management of International Trade Operations. Cicero Books, LLC; 6th edition, 2021. 866 p.
10. Incoterms® 2020. ICC, 2019. 200 p
11. Shyriaieva N., Chaikova O., Sitak I. Digitization of supply chain: business needs // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доповідей XXX міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2022, 19-21 жовтня 2022 р. / за ред. проф. Сокола Є.І. – Харків: НТУ «ХПІ». – С.500.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Академічні успіхи здобувача вищої освіти визначаються за допомогою критеріїв та системи оцінювання знань та умінь здобувачів, яка використовується в НТУ «ХПІ» (<http://surl.li/ppxix>). Підсумковий контроль здійснюється за результатами заліку або в результаті накопичення балів.

Поточне оцінювання:

- оцінювання завдань на практичних заняттях - до 5 балів за кожне заняття;
- онлайн тест - 10 балів кожен тест;
- індивідуальні завдання (презентація) - 20 балів.

Участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах - 10 балів за кожен вид активності. Публікація наукових статей, тез доповіді на конференції за тематикою курсу - 10 балів за кожен вид активності.

Участь у програмах здобуття неформальної та інформальної освіти, проходження рекомендованих онлайн-курсів - по 20 балів)

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
75-81	Добре	C
64-74	Задовільно	D
60-63	Задовільно	E
35-59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1-34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/?page_id=208

Погодження

Силабус погоджено

28.08.2024 р.

Завідувач кафедри
Олена ПРОХОРЕНКО

28.08.2024 р.

Гарант ОП
Олена ЧАЙКОВА

